

Utedass

Tidningen Arbetet 1993

Jag har utedass.

Det finns därför de som anser mig vara 50 år efter min tid. Själv anser jag mig ligga minst tio år före, och nu har jag äntligen fått bekräftat att det är så.

I Råd & Rön nr 4/93 kan man läsa att flera kommuner (bland annat Tanum och Norrtälje) förbjuder vattenklosetter. Förvisso i fritidshus, men med ökat miljömedvetande kommer detta säkerligen också, så småningom, att drabba nyproducerade permanentus. Vad som kommer att ske med alla dem som redan finns kan man fråga sig.

När jag köpte gården hade den stått tom i 56 år och jag blev överlycklig när jag fann utedasset i det gamla hönshuset. Dasset blev symbol för att jag skulle klara att bo här och i början var det först och främst den jag visade upp för mina vänner. Förmodligen var det så, att en kvadratmeter var ungefär den yta jag kunde greppa de första veckorna på gården.

- Titta vad som finns här, sade jag stolt och mina vänner kikade förvånat in i den lilla skrubben.

- Ja, tänk att köpa ett utedass och få en gård på köpet, sa Tobbe tankfullt.

Ja, så är det, och efter fem år är jag fortfarande förtjust i mitt utedass.

Vissa dagar kommer jag inte ut mer än när jag ska dit och det är en oerhörd glädje att åtminstone på denna korta sträcka, få uppleva årstiderna, fåglarnas ankomst och avresa, kattens lek på gården. Frigolit-sitsen värmer gott på vintern och när jag har flyttat dasset en meter åt väster får jag utsikt mot havet.

Nu har jag renoverat en del av bostadshuset, men ändå inte satt in vattentoaletter. Det är ett ekologiskt val. Det som många skulle kunna uppleva som en nackdel, att här inte finns vattentoaletter, ser jag som en fördel. Jag slipper riva ner ett aggressivt system innan jag kan bygga ett miljövänligt.

I mänsklighetens historia har vattentoaletter bara funnits en kort tid. Om vissa ser utedasset som äcklig forntid, så ser nog Moder Jord vattenklosettterna som äcklig nutid. Våra vattentoaletter är ett o-rent vansinne. Inte nog med att det är slöseri med vatten; toaletternas svartvatten innebär en enorm påfrestning på naturen.

Så om nu ingen har satt in wc i huset tidigare, varför skulle jag göra det nu?

Det finns ett alternativ, Aquatron, som snålsplar och separerar urinen från det fasta avfallet, vilket går till ett multrum. Urinen går ut i bad- och diskvattenavloppet (det så kallade gråvattnet), men kan också samlas i en tank, för att nyttjas till bevattning. Det är den variant som jag tycker är smartast för närvarande, men den är ännu ganska oprövad. Då jag inte har ekonomi att experimentera behåller jag tills vidare det dass som redan finns.

Men jag är inte renlärig: kommunen hämtar latrintunnan. Jag är tacksam så länge jag slipper och väntar på den tekniska innovation som förenar det miljövänliga med praktisk hantering, hygien, bekvämlighet och estetik. När den toaletten kommer ska jag ändå placera den på samma plats som nuvarande: i gamla hönshuset.

De flesta som kommer till gården förstår idén och anammar den direkt, utan knot. Andra lär sig att stå ut. Hugo, 5 år, tyckte först att det var läskigt att använda mitt utedass. Men han vände sig snabbt och innan han åkte hem bad han sin far att köpa ett åt honom.